

beskæres, navnlig burde der være grebet ind mod oliemonopolerne, jordværdistigningerne, den frie import og skattefradragene.

Regeringen har ikke i svarene til udvalget været i stand til at modbevise, at de beskæftigelsesmæssige virkninger af afgiftsforhøjelser og besparelser vil forøge arbejdsløsheden med 30.-40.000.

Følgende står fast: man ønsker at reducere de samlede offentlige budgetter for 1980 med 6,5 mia kr. i forhold til det forventede. Beskæftigelsesvirkningen heraf kan f. eks. efter vismændenes SMEC III-model beregnes til 30.000 arbejdspladser. Regeringen påstår ganske vist, at den vil tage beskæftigelsesmæssige hensyn ved den konkrete fastlæggelse af besparelserne. Regeringen nævner her selv, at begrænsninger i kontantydelse vil være mindre arbejdsløshedsskabende end begrænsninger i f. eks. det offentliges personaleudgifter. Hertil kan bemærkes to ting:

1. Selv om alle besparelser på de lovbundne udgifter rammer kontantydelse, vil det være nok til at rokke skønnet om en arbejdsløshedsvirkning af størrelsesordenen 30.000.
2. Regeringen udtaler i svar nr. 44 fra skatte- og afgiftsudvalgets alm. del, bilag 87, følgende:

»Det bør understreges, at det ikke primært er af hensyn til betalingsbalancen, at regeringen har søgt gennemført en nedbringelse af væksten inden for det kommunale område, men af hensyn til udviklingen i de enkelte husholdningers disponible realindkomster.«

Men netop beskæringer på kontantydelse vil umiddelbart ramme »de enkelte husholdningers disponible realindkomster«. Hertil kommer, at den samlede besparelsevirkning på de offentlige budgetter i sidste ende bliver meget beskeden, netop fordi besparelserne resulterer i, at ca. 30.000 flere end ellers skal have arbejdsløshedsunderstøttelse. De 30.000 ekstra, der må på understøttelse, vil også begrænse det offentliges skatteindtægter og på grund af arbejdsløshedens skadevirkninger medføre øgede sociale og sundhedsmæssige udgifter.

De offentlige besparelser vil derfor:

– forøge arbejdsløsheden med ca. 30.000 i forhold til en situation uden indgreb.

– være uden nogen betydelig effekt på betalingsbalancen. (Højest en besparelse på et par hundrede mill. kr. og måske oven i købet en forringelse, fordi regeringen tilsigter et skift fra kollektivt til privat forbrug – hvor importindholdet i det private forbrug normalt er meget større end i offentligt forbrug, der overvejende består af lønudgifter.)

Afgiftsforhøjelserne medfører et betragteligt fald i reallønnen. Af bilaget alm.del, nr. 86, svar på spørgsmål 50, fremgår det af ministeriets egne beregninger, at faldet i reallønnen for en gennemsnitslønmodtager vil blive 2½ pct. Beregningen ligger nok i underkanten og vil for akkordlønnede blive omkring 3 pct. Denne reallønsnedgang står i skærende modsætning til regeringens tidligere udtalelser om, at overenskomstindgrebet tilsigter at fastholde reallønnen. Det er klart, at et så hurtigt og kraftigt fald i reallønnen få måneder efter overenskomstovergrebet lægger op til lønaktioner på arbejdspladserne i den kommende tid. Ikke af lyst, men af nød.

Set under ét er udgifterne en fortsættelse af en traditionel og forfejlet borgerlig politik. Hertil kommer imidlertid de asociale virkninger, som afgiftsforhøjelserne indebærer. Af ministerens besvarelse fremgår det, at folke- og invalidepensionisterne bliver hårdest ramt, idet realværdien af deres pensioner nedsættes med 1½ pct. alene på grund af energifgifterne på el og varme. Hertil kommer så de fem andre afgiftsforhøjelser. I særdeleshed rammes gasopvarmede lejligheder meget hårdt, som det også er påvist af gasværkerne.

Under udvalgsbehandlingen er det klart kommet til udtryk, at regeringen afviser enhver form for kompensationer til folke- og invalidepensionister, og at den afviser at lade gasafgiften bortfalde eller nedsætte den, uanset de argumenter, der er fremført fra specialister og andre på området.

I regeringens oplæg har det været hævdet, at indgrebene skete af hensyn til energibesparelser og underskuddet på betalingsbalancen.

En del af indgrebet er besparelser på de kommunale budgetter.

Regeringen har selv hævdet, at det var ca. 4 mia kr. Regeringen har sagt, at der var tale om et skøn, men i udvalget har det ikke væ-